

SECTORGIDS

MUSEA

VADEMECUM MET AANBEVELINGEN
BIJ DE BASISWERKING VAN MUSEA IN EEN
CORONAPANDEMIE

VERSIE 2.0
31.12.2021

1. INLEIDING en SITUERING

Het Overlegcomité kwam op 17 november, versneld op 26 november en vervolgens op 3 december 2021 samen. Omwille van de ongunstige evolutie van de besmettingscijfers werd er telkens beslist om over te gaan tot extra maatregelen om overbelasting van het zorgsysteem tegen te gaan. Op 22 december besliste het Overlegcomité tot nog verdere verstrengingen om de snelle opmars van de omikronvariant te beperken. Er werd o.a. een verbod op het organiseren van evenementen en activiteiten in de binnenruimte uitgesproken met verdere beperkingen buiten. De verstrengde maatregelen hadden grote gevolgen voor de binnenruimtes van de brede culturele sector, concertzalen, theaters en bioscopen werden sterk getroffen en moesten opnieuw sluiten. Musea konden de deuren open houden voor het reguliere tentoonstellingsbezoek.

Nadat de Raad van State op 28 december de eerdere sluiting (KB 23/12) van de binnenruimtes in de inrichtingen die tot de culturele sector behoren schorste kan de sector opnieuw weer open. Dit heeft ook invloed op de basiswerking van musea die eveneens wordt gestuurd door andere actoren en beslissingen die een impact hebben op hun werking.

Naar aanleiding van het koninklijk besluit van 30 december 2021 ligt voor u de laatste update van de sectorgids musea van dit jaar. De regels die van toepassing waren van voor het Overlegcomité van 22 december zijn **vanaf heden** opnieuw in voege en lopen in principe **tot en met 28 januari 2022** (einde pandemiewet).

De genomen maatregels worden op een volgend overlegcomité geëvalueerd, indien er wijzigingen zijn worden deze opnieuw opgenomen in de sectorgids.

Deze sectorgids is een verfijning van het [Basisprotocol cultuur](#) dat de basis vormt van de aanbevelingen in deze gids. Beide publicaties moeten samen worden gelezen. De sectorgids is een dynamisch document. Ga daarom op regelmatige tijdstippen na of er updates voorhanden zijn.

Hou er ook rekening mee dat er nog andere gidsen of protocollen gevolgd moeten worden (bv. gidsen die maatregelen bevatten voor werknemers; of indien nevenactiviteiten in musea van toepassing zijn, zoals bijvoorbeeld: horecafaciliteiten of museumshops).

De meest recente wetgeving of politiereglementen in het kader van de coronabestrijding krijgen altijd voorrang. Dit vademecum dient dan ook gelezen te worden als een schakel binnen een groter geheel van zowel regulerende als adviserende elementen. De besluitvorming van de Nationale Veiligheidsraad en de maatregelen genomen door provinciale en lokale overheden zijn hiërarchisch hoger in rang. Musea kunnen evenwel in samenspraak met de lokale overheid hun werking veilig organiseren.

In deze overgangsfase én erna spelen de lokale besturen en de gouverneurs een belangrijke rol in het al dan niet toelaten en/of opleggen van bepaalde afwijkende regionale en lokale voorwaarden of regels. De besturen genieten een grote autonomie en kunnen in het belang van veiligheid en volksgezondheid beslissen om anders op te treden dan wat nationaal is toegelaten. Dit leidt tot verschillende voorwaarden en strengheden tussen gemeenten of provincies. Informeer u vooraf dus goed over eventuele lokale maatregelen en

communiceer duidelijk naar uw bezoekers. De regels per museum of tussen verschillende steden en gemeenten kunnen er voor bezoekers anders uitzien.

2. ALGEMENE PRINCIPES

Voor alle bezoekers, medewerkers, vrijwilligers en leveranciers van musea tellen in elke fase van de pandemie nog steeds:

- de zes gouden regels;
- de hygiëneregels.

Verder is een goede toepassing van belang bij:

- de regels over social distancing;
- verluchting en ventilatie;
- toegankelijkheid.

Ook een aantal andere richtlijnen en tips zijn nog relevant, meer bepaald over:

- de aandacht voor medewerkers en bezoekers (bv. kinderen, risicogroepen, vrijwilligers, jobstudenten of stagiairs ...);
- de nodige documenten;
- communicatie;
- de covidcoördinator;
- het beheer van besmette personen;
- CST.

Voor een uitgebreidere toelichting van al deze bovenvermelde punten verwijzen we naar het [Basisprotocol cultuur](#).

3. VOORWAARDEN MUSEA (& EXPOSITIES & ERFGOEDSITES)

3.1. TENTOONSTELLINGSBEZOEKEN

Tentoonstellingbezoeken outdoor en indoor blijven mogelijk onder bepaalde regels en voorwaarden. Een regulier museum- of tentoonstellingsbezoek wordt niet aanzien als een georganiseerde activiteit of evenement. Er is geen beperking op de grootte van de gezelschappen. Elke bezoeker volgt de museumregels (en de regels van hun organisatie of onderwijsinstelling indien streger).

Basisregels:

- Er geldt **mondmaskerplicht vanaf 6 jaar**.
- De **Social distancingsregel** van 1,5m tussen individuen/gezelschappen blijft van toepassing.
Elke tentoonstellingsruimte is anders, om museumbezoekers en medewerkers **ten allen tijde een veilig gevoel** mee te geven zijn er nog andere maatregelen mogelijk om de **bezoekerscapaciteit** onder controle te houden:

- het aantal bezoekers per m2 verder beperken
- het gebruik van tijdsloten / reservaties hanteren
- het volgen van een vast parcours
- het kruisen van bezoekersstromen beperken
- een aparte in- en uitgang voorzien
- **Groepsbezoeken** blijven toegestaan. **Als sector adviseren we** in deze fase van de pandemie om groepsbezoeken t.e.m 28 januari 2022 uit te stellen of is het sterk aangeraden om:
 - groepsbezoeken te faciliteren via een apart circuit/tijdslot (bv. buiten de reguliere uren voor individuele bezoekers) zodat er geen vermenging is met andere groepen of met individuele bezoekers.
 - Er extra op toe te zien dat bezoekers de basisregels en hygiënevoorschriften goed opvolgen, extra toezicht te houden op de bezoekerscapaciteit.

Voorwaarden tentoonstellingsruimtes:

- De bezoeker legt een **dynamisch** parcours af doorheen een (collectie)presentatie.
- De tentoonstelling heeft geen evenementieel karakter.
- Het meegeven van individueel materiaal (bv. bezoekersgids) is toegestaan. Het uitlenen van audioguides of ipads blijft mogelijk, promoot zoveel mogelijk het 'bring your own device' principe.
- De hygiëneregels blijven van toepassing (en krijgen extra aandacht bij het meegeven/uitlenen van materiaal).
- Doe-tafels en hands-on toepassingen worden beperkt.
- De zes gouden regels blijven van kracht.
- Er wordt blijvend ingezet op een **goede ventilatie en/of verluchting**.
In gebouwen zonder luchtverversingssysteem of met veel kleine ruimtes moet er regelmatig tot permanent verlucht worden en is het aangeraden om gericht **CO₂-meters** te plaatsen in de tentoonstellingsruimtes.
In ruimtes waar een publiek wordt ontvangen (bv ontvangstruimtes, polyvalente zalen) en die tijdens evenementen gebruikt worden om een groter publiek te ontvangen is het **verplicht om CO₂-meters** (en een actieplan) te voorzien. Zie meer in het [basisprotocol cultuur](#).
- Een regulier tentoonstellingsbezoek wordt **niet aanzien als een evenement**. Hiervoor is momenteel **geen Covid Safe Ticket (CST)** verplicht. Lokale besturen kunnen een CST of nog strengere maatregelen opleggen.

3.2. PRIVATE BIJENKOMSTEN EN GEORGANISEERDE ACTIVITEITEN

Een **private bijeenkomst** is een bijeenkomst waarbij de organisator voorafgaand aan de start ervan door middel van individuele uitnodigingen de toegang tot de bijeenkomst uitsluitend beperkt tot een welomschreven met de organisator verbonden doelgroep die duidelijk te onderscheiden valt van het grote publiek.

Een museum kan hierbij zelf optreden als organisator, of een derde kan als organisator een beroep doen op een museum om een private bijeenkomst te organiseren. In dit laatste geval gaat een private bijeenkomst vaak gepaard met **zaalverhuur**. Private

bijeenkomsten (of zaalverhuur) voor socio-culturele activiteiten zijn niet toegestaan. In professionele context kan zaalverhuur gefaciliteerd worden, er zijn uitsluitingen.

Van een **activiteit in georganiseerd verband** wordt in het KB geen duidelijke definitie meegegeven.

Voorbeelden van georganiseerde activiteiten in musea kunnen zijn :

Workshops, vormingen, groepsbezoeken, gidsrondleidingen, schoolrondleidingen, museum/jeugdkampen, etc...

Het KB geeft aan dat private bijeenkomsten en georganiseerde activiteiten **enkel buiten** mogen georganiseerd worden.

Hierop zijn uitzonderingen toegelaten; Georganiseerde activiteiten gericht op de **noden van kwetsbare groepen**, met name socioculturele activiteiten, activiteiten van permanente vorming en jeugdactiviteiten. Dit zijn activiteiten voor/met deelnemers met een specifieke medische, psychische of sociale problematiek. Deze activiteiten dienen te worden begeleid door een beroepskracht en/of georganiseerd onder de verantwoordelijkheid van een professioneel kader.

Wat is er verder nog mogelijk en wat niet in een concrete museumcontext?

- **Workshops, vormingen en opleidingen** kunnen doorgaan wanneer ze gezien worden als een 'dienst van een vereniging aan consumenten'.

Sinds de hervorming van het vennootschapsrecht op 28 februari 2019 dienen ook verenigingen voor vormingen en opleidingen de regels van art.3 in het KB voor ondernemingen en verenigingen te volgen die goederen of diensten aanbieden aan consumenten. Het verstrekken van een opleiding door een vzw kan als dusdanig beschouwd worden. In dat geval dienen ook de regels rond art.4 nageleefd te worden. (informereren, handhygiëne, desinfectie, zorgen voor goede ventilatie .

- **Gidsrondleidingen:**
Gidsrondleidingen in professionele context zijn toegestaan.
Gidsrondleidingen voor scholen zijn toegestaan (indien de regels van onderwijs dit toelaten).

ADVIES van de sector:

Uit solidariteit met de zorgsector trachten de musea de viruscirculatie tegen te gaan zodat ze ten allen tijde een veilige omgeving blijven voor een individueel museumbezoek.

Als sector adviseren we in deze fase van de pandemie om groepsbezoeken, schoolbezoeken en gidsrondleidingen t.e.m 28 januari 2022 uit te stellen of is het sterk aangeraden om:

- groepsbezoeken te faciliteren via een apart circuit/tijdslot (bv. buiten de reguliere uren voor individuele bezoekers) zodat er geen vermenging is met andere groepen of met individuele bezoekers.
- Er extra op toe te zien dat bezoekers de basisregels en hygiënevoorschriften goed opvolgen, extra toezicht te houden op de bezoekerscapaciteit.

Ter info:

- Gidsen die in dienst zijn als werknemer of hun activiteit als zelfstandige uitoefenen kunnen als professioneel worden beschouwd. Gidsen die hun activiteiten als vrijwilliger uitoefenen momenteel eerder niet.
 - Bij afgelastingen van de gidsrondleiding neemt elke organisatie de zakelijke consequenties op in functie van de mogelijkheden.
- **Jeugdactiviteiten/museumkampen:** Voor georganiseerde activiteiten in het kader van jeugdwerk verwijzen we naar de [regels van jeugdwerk](#).
 - **Onderwijs:** Voor georganiseerde activiteiten in onderwijsverband en extra-muros activiteiten (die binnen het curriculum passen) verwijzen we naar de [regels van onderwijs](#).

Algemene regels voor de georganiseerde activiteiten die wel mogelijk blijven:

- Mondmaskerplicht **vanaf 6 jaar** (voor deelnemers en begeleiding).
- Social distancing tussen de gezelschappen.
- Zoveel mogelijk zittende activiteiten en social distancing tussen de zitplaatsen wordt aangeraden.
- Eten en drank serveren is beperkt tot het aantal deelnemers. Het mondmasker mag kortstondig af bij het consumeren. Beroep doen op een professionele horeca/catering is niet verplicht.
- Adviezen luchtkwaliteit is volgens de aanbevelingen in het basisprotocol cultuur .

3.3. CULTURELE VOORSTELLINGEN OF EVENEMENTEN (= PUBLIEKE BIJEENKOMSTEN)

Een evenement is in principe een eenmalige of occasionele gebeurtenis.

Voorbeelden van culturele voorstellingen of evenementen zijn:

Openingen of vernissages, lezingen voor publiek, theatervoorstellingen, concerten, voordrachten, etc...

Alle regels en voorwaarden rond indoor en outdoor evenementen worden uitgebreid toegelicht in hoofdstuk 3.5. van het [Basisprotocol cultuur](#).

3.4. AANVULLENDE BELEVING

Musea creëren een totaalbeleving door ook horeca en/of een shop te integreren in hun werking. Naast de regels voor musea volgt u hier ook:

- de regels voor detailhandel.
Shops die achter de ticketgrens gaan (= regels museum), shop die afzonderlijk toegankelijk (= regels detailhandel).
- de regels voor horeca:
Sinds 1 november 2021 is de horeca verplicht te werken met een Covid Safe Ticket (CST). De consessiehouders zijn zelf verantwoordelijk voor het naleven van deze regels.

Let op voor gedeelde ruimtes (bv. onthaal, sanitair, lockers,...) tussen de musea (=geen/wel CST én mondmaskerplicht) en de horeca (= verplicht CST én mondmaskerplicht).

3.5. VERLUCHTEN EN VENTILEREN

Verluchten en ventileren blijft een belangrijk aspect bij het bestrijden van de pandemie.

Er wordt blijvend ingezet op een **goede ventilatie en/of verluchting**.

In gebouwen zonder luchtverversingssysteem of met veel kleine ruimtes moet er regelmatig tot permanent verlucht worden en is het aangeraden om gericht **CO₂-meters** te plaatsen in de tentoonstellingsruimtes.

In ruimtes waar een publiek wordt ontvangen (bv ontvangstruimtes, polyvalente zalen) en die tijdens evenementen gebruikt worden om een groter publiek te ontvangen is het **verplicht om CO₂-meters** (en een actieplan) te voorzien.

Zie meer in het [Basisprotocol cultuur](#).

4. SLOT

De eindverantwoordelijkheid en de verantwoordelijkheid over de beslissingen die genomen worden, liggen bij de individuele organisatie of het lokale bestuur. De inrichtende macht bepaalt de regelgeving. Op verschillende plaatsen zullen er dus verschillende maatregelen van kracht zijn voor bezoekers. Wees in uw eigen huis daarom duidelijk omtrent de regels voor zowel bezoekers als personeel.

Elke organisatie en locatie is anders, maatwerk blijft nodig. Ga voor gezond verstand en hou steeds voor ogen dat de veiligheid van bezoekers en personeel gewaarborgd blijft.

Heeft u nog specifieke vragen waarop u geen antwoord kan vinden in deze gids? Neem dan contact op met het coronaloket van FARO via **corona@faro.be**.

Deze sectorgids is opgesteld door experts uit de museumsector en FARO. De inhoud is gebaseerd op de op datum van publicatie gekende maatregelen. Het regelgevend kader evolueert evenwel voortdurend en is onderhevig aan interpretatie. We doen ons best om u in deze publicatie zo correct en volledig mogelijk te informeren en zullen de publicatie regelmatig actualiseren. Lees ook steeds de recente berichtgeving op de website van FARO of van het Departement CJM. FARO noch de betrokken experts kunnen aansprakelijk gesteld worden voor eventuele fouten die het gevolg zouden zijn van de toepassingen van de adviezen of tips in deze publicatie.

COLOFON

Redactie:

Peter Bary (M Leuven), Sarah Bastien (AGB Kunsten en Design Gent), Lies Buyse (Museum en Erfgoed Antwerpen), Dirk Vanclooster (Abdijmuseum Ten Duinen) en Monique Verelst (FARO)

Eindredactie:

Birgit Geudens / Annemie Vanthienen

Verantwoordelijke uitgever

Olga Van Oost, FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, Priemstraat 51, 1000 Brussel

Wettelijk depotnummer

D/2021/11.524/3

Brussel, februari 2021

Een uitgebreide *sectorgids musea* werd voor het eerst online gepubliceerd op de website van FARO op datum van: 03 februari 2021, updates volgden op 09/03/2021, 25/03/2021, 26/04/2021, 10/06/2021, 24/6/2021.

Een light versie van de *sectorgids musea* (Versie 2.0) werd voor het eerst gepubliceerd op de website van FARO op datum van 09 september 2021, met updates op 1 oktober 2021, 29 oktober 2021, 7 december 2021, 24 december 2021 en 31 december 2021.

Dit werk is gelicenseerd onder een Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GeenAfgeleideWerken 3.0 Unported licentie.

Bezoek <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/deed.nl> om een kopie te zien van de licentie.

